

بیانیه نهضت آزادی ایران درباره

اظهارات سیمای جمهوری اسلامی پیرامون «بحث آزاد»

در آغاز برنامه بحث آزاد روز یکشنبه ۶۰/۲/۲۷ سیمای جمهوری اسلامی که با شرکت احزاب و گروه‌های مختلف می‌بایست صورت پذیرد، مسایلی مطرح گردید که کاملاً از دایره حقیقت خارج بوده و تنها [.....] در جهت تبرئه رسانه‌های تحت سلطه انحصارطلبان می‌باشد. نهضت آزادی ایران روشن ساختن موارد زیر را برای پرده برداشتن از خلط مباحث و نتیجتاً واژگون نشان دادن حقیقت از طرف سیمای جمهوری اسلامی، ضروری می‌داند تا به خواست پروردگار در پیشگاه ملت شریف ایران چهره حق و باطل بهتر مشخص گردد.

شرح ماقع «بحث آزاد» تا آنجایی که نهضت آزادی در جریان آن قرار گرفته است به شرح زیر می‌باشد:

۱- بحث آزاد گروه‌ها و احزاب سیاسی نخستین بار از طرف آقای رییس جمهور پس از دیدار با امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی مطرح گشت. پیرو این دعوت بود که به خاطر ارزیابی ما مبنی بر حسن تأثیر آن در جامعه و تأییدی که امام امت بر آن گذارده بودند، نهضت آزادی ایران بدان لبیک گفت.

۲- سپس دفتر ریاست جمهوری از نهضت آزادی و سازمان‌های دیگر برای شرکت در جلسه‌ای در ساختمان «جام جم» دعوت به عمل آورد. در این جلسه بر ما روشن شد که ظاهراً دعوت رادیو و تلویزیون با بحث آزاد مورد نظر آقای رییس جمهور متفاوت بوده است. در آنجا نماینده رادیو و تلویزیون صریحاً اعلام داشت که این دعوت از طرف صدا و سیما بوده است و شرایط آن را خود مقرر خواهد داشت (هر چند بحث در برخی موارد آن صورت گرفت) و هر که آن را دعوت آقای رییس جمهوری تلقی کرده است در اشتباه بوده در صورت مخالفت می‌تواند جلسه را ترک کند.

در اینجا مشهود گشت که کشمکش سیاسی شکل گرفته است.

صدا و سیمای جمهوری اسلامی به دلایلی که شاید مهم‌ترین آن در دست گرفتن جریان بحث آزاد، کنترل و جهت دادن به آن باشد، مصرانه در برابر این امر که دعوت‌کننده نخستین رییس جمهور بوده و باید در مورد مدیریت آن حداقل نظرات و پیشنهادات وی مورد توجه قرار گیرد مقاومت ورزید.

نهضت آزادی ایران که به هیچ وجه مایل نبوده امر مثبت و بسیار مفید بحث آزاد مبدل به پوششی فریبنده برای پنهان داشتن واقعیات دردناک اجتماعی گردد و تداعی آزادی‌های ظاهری گذشته را کند، برخورد انحصارطلبانه و حساسیت شدید رادیو و تلویزیون را در امر مدیریت بحث آزاد غیر اصولی و بی‌پایه ارزیابی کرده و آن را جز تلاشی برای ایجاد نمایشی در جهت استعمار مردم نمی‌توانست به حساب آورد.

۳- از طرف دیگر عدم پذیرش سازمان‌هایی چون کانون نشر حقایق اسلامی مشهد با یک سابقه و خدمات چهل ساله اسلامی که منجر به ترک نماینده محترم آن از جلسه گشت (در حالی که احزابی خاص اجازه حضور یافته بودند) حاکی از این امر بود که زمینه‌ای عینی برای موجه نشان دادن و تطهیر و معرفی گروه‌های خائن فراهم خواهد آمد. مع‌الاسف این ظن صورت عینیت به خود گرفت و دیدیم مناظره‌ای پخش شد که در کنار دو برادر مسلمان، نمایندگان حزب توده و چریک‌های فدایی قرار گرفتند تا حزب توده که خیانت‌های مکررش به مردم ایران چه در زمان نهضت ملی شدن صنعت نفت و چه در دوران مبارزه با خفقان محمدرضاخانی بر همه روشن شده است، به جامعه معرفی و برای خود تبلیغ کند، و یا نماینده چریک‌های فدایی خلق (همان کسی که در اوج تشنجات گنبد در سیمای جمهوری به دفاع از ضد انقلاب پرداخت و از عملیات مسلحانه علیه جمهوری اسلامی دفاع کرد)، فرد و سازمانی که می‌بایست به خاطر جنایات و خونریزی‌هایش در گنبد و کردستان محاکمه شود و گروهی که حتی پس از تغییر ظاهری مواضع خود سلاح‌ها که با آن خون پاک‌ترین فرزندان خلق را ریخته است تحویل نداده موقعیتی برای تبلیغ و توجیه خود به دست آورد ...

۴- نهضت آزادی ایران اعلام داشت که علیرغم اهمیت مسائلی «ایدئولوژیک» بررسی مسایل مبتلابه جامعه مهم‌تر بوده و طرح آن مفیدتر خواهد افتاد. در ضمن با تغییر طرح آن مباحث به برنامه‌هایی دیگر، از وقت مباحث سیاسی و اقتصادی نیز کاسته خواهد شد.

به علاوه چگونه می‌توان در مورد امور پیچیده‌ای چون فلسفه یا مناظره‌ای که به هر فرد نهایتاً ۱ ساعت وقت داده می‌شود معضلی را حل کرد؟

آیا این کوتاه‌بینانه نیست که در زمینه‌های علوم انسانی که از علوم دقیقه نیز پیچیده‌ترند بحث آزاد آن هم در مهلتی کوتاه برای عموم انجام داد؟ فقط آن که نمی‌داند یا نمی‌خواهد بیش از کلیاتی را بر زبان آورد، به چنین مباحث انتزاعی محدودی تن در می‌دهد.

از طرف دیگر مگر مسایل جامعه ما تماماً حل شده است که اکنون بحث در مثلاً دیالکتیک آن را حل کند؟ پس درک ما از جغرافیای زمان و مکان که شهید شریعتی عزیز از آن سخن می‌گفت چه شد؟

به علاوه در بحث و مناظره ایدئولوژیک چه لزومی داشت از هر گروهی یک نماینده بیاید! چریک‌های فدایی و حزب توده، همان طور که همگان دیدند به یک تفکر و اندیشه اعتقاد دارند. مناظره بین معتقدین به تفکر توحیدی و تفکر الحادی و مادی بوده است، و اگر یک نفر نماینده از جانب هر یک از این دو تفکر برای مناظره حاضر می‌شدند کافی بود. حضور نمایندگان حزب توده و چریک‌های فدایی، تنها اثرات تبلیغاتی برای هر دو گروه مارکسیستی داشته است بدون آن که کمترین اثر مثبتی در امر بحث و مناظره آن‌ها داشته باشد. چنین شیوه‌ای از قبل هم روشن بود که زمینه برای تبلیغات گروه‌های انحرافی و توجیه آنان را فراهم می‌سازد.

نهضت آزادی ایران در خاتمه اعلام می‌دارد که بحث آزاد را بسیار مفید و مؤثر می‌داند و همیشه رادیو و تلویزیون را به این کار فرا خوانده است، خاصه آن که بارها حقایق را در مسلخ خودپرستی و انحصارطلبی قربانی دیده است و یا در مورد خود نهضت آزادی بدترین اهانت‌ها و ناجوانمردانه‌ترین تهمت‌ها را از طریق همین صدا و سیمای جمهوری اسلامی تجربه کرده است در حالی که برخلاف گروه

حاکم، وسیله دفاع از حق و احقاق حقوق مردم و یا حق پاسخ‌گویی به حملات به خویش را نیافته است. لیکن در اینجا به خاطر منافع واقعی جامعه و حفظ سلامت و آگاهی آن مصمم گشت که در بازی سرگرم‌کننده‌ای که واقعیات و مشکلات اساسی مردم را از نظر آنان پنهان کرده، با جنگ‌های زرگری به استحمار و سپس بی‌تفاوتی و سیاست‌زدایی جامعه پردازد، شرکت نداشته باشد.

نهضت آزادی ایران